

CYPRIAN, n.o.
Pod lipami 20, 059 06 Červený Kláštor

Výročná správa o činnosti a hospodárení

CYPRIAN n. o.

za rok 2023

Predkladá: PhDr. Milan Gacík, riaditeľ n.o.

Obsah

1. Identifikácia neziskovej organizácie	3
2. Poslanie	5
3. Zmluvné a partnerské vzťahy	6
4. Činnosť v roku 2023	8
4.1 Prevádzkovanie, obnova a údržba NKP	8
4.2 Múzeum Červený Kláštor	10
5. Správa o hospodárení v roku 2023	15
6. Hlavné úlohy v roku 2024	19

1. Identifikácia neziskovej organizácie

Názov organizácie

CYPRIAN, n.o.

Právna forma

Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby

Adresa sídla

Národná kultúrna pamiatka Kláštor Kartuziánov
Pod lipami č. 20, 059 06 Červený Kláštor

IČO

37 887 831

DIČ

2022508235

IČ DPH

SK2022508235

Vznik a registrácia

Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby CYPRIAN, n.o. vznikla v roku 2007, zaregistrovaná bola Obvodným úradom v Prešove dňa 19. decembra 2007 pod č. OVVS-217/2007-NO podľa § 11 ods.1 Zákona NR SR č.213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zákona č. 35/2002 Z. z.

Orgány

Správna rada

Ing. Juraj Liskay, (PÚ SR Bratislava) predseda – do 31.7.2023

Mgr. Branislav Rezník, (PÚ SR Bratislava) člen - do 31.7. 2023, predseda – od 1.8.2023

Ing. Peter Glos, člen (KPÚ Prešov) -

PaedDr., ThLic. Anton Liška, PhD., člen (KPÚ Prešov)

Dozorná rada

Bc. Alena Markovičová, predsedníčka (PÚ SR Bratislava)

Ing. Sergej Kuriš, člen (PÚ SR Bratislava)

Ing. Ján Kurňava, člen (Okres Kežmarok)

Riaditeľ

PhDr. Milan Gacík, Weilburská 2396/1, 060 01 Kežmarok

Zamestnanci

V stálom pracovnom pomere:

Počas roka 2023 pracovalo v CYPRIAN, n.o. 24 zamestnancov na stály pracovný pomer, z toho 4 zamestnanci na čiastočný pracovný úväzok.

Mimo stály pracovný pomer:

Počas roka 2023 pracovalo v n.o. na Dohodu o vykonaní práce 9 zamestnancov a na Dohodu o brigádnickej práci študentov 11 zamestnancov.

2. Poslanie (v zmysle štatútu n.o.)

- a) komplexná starostlivosť o celkovú prevádzku a fungovanie areálu Národnej kultúrnej pamiatky Kláštor kartuziánov (ďalej len NKP), vrátane múzea a muzeálnej expozície,
- b) zhromažďovanie, spracovanie a sprostredkovanie poznatkov a informácií o NKP, vrátane prezentačnej, vydavateľskej a edičnej činnosti,
- c) organizovanie, tvorba a poskytovanie kultúrnych, spoločenských a vzdelávacích služieb, projektov, činností a aktivít najmä v priestoroch areálu a objektov NKP, najmä služieb, projektov, činností a aktivít zameraných na tvorbu, ochranu, obnovu a prezentáciu duchovných a kultúrno – historických hodnôt, na poznanie, ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva,
- d) organizovanie, tvorba a poskytovanie služieb, projektov, činností a aktivít doplnkového vzdelávania zameraného na zdravý spôsob života, na ochranu a rozvoj telesného a duševného zdravia človeka, orientovaného na deti a mládež,
- e) organizovanie, tvorba, spolupráca a pomoc pri príprave a realizácii služieb, projektov, činností a aktivít zameraných na ochranu prírody, tvorbu a ochranu životného prostredia a environmentálnu výchovu a vzdelávanie,
- f) nadväzovanie a rozvíjanie spolupráce s obdobnými kláštornými komplexmi a subjektami v oblasti rozvoja a ochrany duchovných a kultúrnych hodnôt, doplnkového vzdelávania detí a mládeže a tvorby a ochrany životného prostredia na Slovensku a v zahraničí,
- g) organizovanie, tvorba a realizácia projektov zameraných na spoluprácu so subjektami a objektmi na Slovensku a v zahraničí pôsobiacimi najmä v oblasti rozvoja a ochrany duchovných a kultúrnych hodnôt, doplnkového vzdelávania detí a mládeže a tvorby a ochrany životného prostredia,
- h) svoju činnosť n.o. vykonáva aj ako informačné, poradenské, organizačné, projektové, kultúrne a vzdelávacie centrum.

3. Zmluvné a partnerské vzťahy

Vzájomný vzťah medzi Pamiatkovým úradom SR a CYPRIAN, n.o. k NKP upravuje „Zmluva o zabezpečení prevádzky uzavretá podľa § 51 Zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení zo dňa 27.12.2007. V zmysle tejto zmluvy sa uskutočňujú všetky administratívno–správne, prevádzkové a obsahové – vecné konania vo vzťahu k NKP. Zmluva dáva priestor aj na vzájomne konzultovaný a odsúhlasovaný postup pre operatívne konanie vo vzťahu k NKP ku všetkým relevantným partnerom, ktorých činnosť a pôsobenie sa akýmkoľvek spôsobom dotýka NKP.

V priebehu ostatných mesiacov roka 2023 bol vypracovaný návrh na novú zmluvu, ktorá by mala reflektovať a zohľadniť nové súvislosti spojené predovšetkým s ukončením projektu „Červený kláštor- znovuzrodený“ realizovaný vďaka finančnej podpore z EEA Grants, tzv. Nórskeho fondu. Projekt prináša nové vnútorné členenie, prevádzky a v nich produkty a služby výrazne dopĺňajúce a meniace aj vzťahy s Pamiatkovým úradom SR takmer vo všetkých oblastiach. Zmeny s tým súvisiace sa dotkli aj štatútu CYPRIAN, n.o., ktorého nová podoba bola schválená Správnou radou CYPRIAN, n.o.

Medzi CYPRIAN, n.o. a PU SR aj v roku 2023 pokračovala veľmi dobrá spolupráca, vedenie a odborní pracovníci Pamiatkového úradu SR aktívne a funkčne spolupracovali s CYPRIAN, n.o. pri plnení úloh v rámci realizácie projektu i v prevádzkových záležitostiach. Spolu s realizáciou projektu tvorilo fungovanie Múzea Červený Kláštor, ako organizačnej zložky Pamiatkového úradu SR, činnosti a aktivity s ním spojené nosnú časť práce CYPRIAN, n.o.

Zástupcovia PU SR a KPU Prešov pôsobiaci v orgánoch n.o. vytvárali pre činnosť n.o. priaznivé podmienky, spolupracovali, plnili dohodnuté úlohy a zabezpečovali potrebný kontakt a súčinnosť vo všetkých oblastiach činnosti n.o. V roku 2023 pokračoval nárast aktivít a činností odborného charakteru organizovaných PU SR Bratislava a KPU Prešov. Zároveň v ešte výraznejšej miere boli realizované konzultácie, poradenské stretnutia a kontrolné dni zamerané na práce a aktivity realizované v rámci projektu „Červený kláštor – znovuzrodený“, ktorý v súlade s vytváraním komplexných podmienok priestorového, ubytovacieho a stravovacieho charakteru počíta aj s nárastom odborných aktivít a podujatí v rámci celej škály pôsobnosti a činností PU SR a KPU.

S KPÚ Prešov, ktorý má dvoch svojich zástupcov v Správnej rade CYPRIAN, n.o., pokračovala efektívna komunikácia s vedením a odbornými pracovníkmi KPÚ v rámci jednotlivých skupinových i osobných konzultačných stretnutí. Výsledky ich architektonicko – historického a stavebno – technického výskumu objektov kláštora sa postupne zhodnocujú aj v samotnej hmotnej obnove a funkčnej revitalizácii kláštora.

Tak ako po uplynulé roky aj v roku 2023 pokračovala veľmi intenzívna, efektívna a obojstranne prospešná spolupráca s vedením obce Červený Kláštor a najmä jej starostom Ing. Štefanom Džurným. Počas celého roka boli konzultované a riešené oblasti realizácie projektu „Červený kláštor – znovuzrodený“, prevádzkové záležitosti fungovania a celkovej pôsobnosti NKP Kláštor kartuziánov a Múzea Červený Kláštor. Proces postupujúcej obnovy kláštora bol – tak ako každý rok - prerokovaný na zasadnutí obecného zastupiteľstva s prísľubom starostu a poslancov k ďalšej pomoci a spolupráce pri obnove kláštora, ale aj v propagácii kláštora a múzea na území obce i mimo nej. To všetko aj bolo zo strany samosprávnych orgánov obce aj napĺňané.

Na viacerých aktivitách a podujatiach v kláštore sa zúčastňovali predstavitelia mesta a obcí regiónu Zamaguria. Ich participácia spočívala aj v pomoci pri zabezpečovaní vystúpení miestnych umeleckých súborov, odporúčaní na ľudí spojených s históriou regiónu a ich umeleckým a remeselným zameraním. CYPRIAN, n.o. začal s obcami a ich obyvateľmi spoluprácu k príprave a realizácii plánovaného koordinovaného pestovania, zberu a výkupu liečivých bylín z regiónu Zamaguria s ich následným spracovaním v kláštornej Cypriánovej manufaktúre.

CYPRIAN, n.o. aj v roku 2023 aktívne spolupracoval ako člen Združenia pre rozvoj regiónu Pienin a Zamaguria i Miestnej akčnej skupiny Tatry – Pieniny LAG. V rámci oboch zoskupení funguje veľmi dobrá spolupráca a spoluúčasť pri príprave a realizácii viacerých podujatí v kláštore. Pri týchto procesoch je veľmi nápomocný aj Ing. Ján Kurnava, primátor Spišskej Starej Vsi, predseda MAS Tatry – Pieniny LAG, ktorý je zároveň aj členom Dozornej rady n.o. a ako poslanec VÚC Prešovského samosprávneho kraja výrazne spolupracuje na vyššej miere začlenenia pôsobnosti aktivít a podujatí CYPRIAN, n.o. a reflexii zo strany vedenia PSK. Rovnako to platí aj o podpredsedovi PSK JUDr. Štefanovi Bielákovovi, ktorý je veľmi aktívnym podporovateľom činnosti CYPRIAN, n.o. a presadzovateľom vyššej účasti a akceptácie našej organizácie a kláštora na území kraja.

Veľmi dobrá spolupráca pokračovala aj na úrovni Oblastnej organizácie cestovného ruchu Tatry – Spiš - Pieniny, v rámci ktorej je kláštor a múzeum čoraz výraznejšie zapájaný do aktivít a celého systému marketingu a propagácie. Riaditeľ n.o., ktorý je podpredsedom tejto organizácie, sa spolu s ďalšími členmi z regiónu Pienin a Zamaguria snažia o výraznejšiu propagáciu produktov a služieb kláštora a múzea v rámci Spiša, Prešovského samosprávneho kraja, Slovenska, Poľska a európskeho priestoru.

4. Činnosť v roku 2023

4.1 Prevádzkovanie, obnova a údržba NKP

Prevádzka NKP je nastavená na celodenný režim so stálym zabezpečením prítomnosti aspoň jedného zamestnanca v areáli NKP, prevádzkou v múzeu a krčme celoročne a v suveníroch sezónne, čo umožňuje stály prehľad o pohybe v areáli a činnostiach a aktivitách v jeho objektoch.

Rok 2023 bol pre CYPRIAN, n.o. v poradí 16. rokom existencie aj prevádzkovým rokom vo vzťahu k NKP Kláštor kartuziánov a zmluvy s PU SR s tým spojenej. Obdobne ako v roku 2022 a v rokoch predchádzajúcich si CYPRIAN, n.o. plnil koordinačné a subordinačné úlohy pri obnovovacích, opravárenských a údržbárskych prácach v areáli a objektoch NKP. Vďaka spolupráci a konkrétnej finančnej výpomoci zo strany Pamiatkového úradu SR, vedenie organizácie dokázalo udržať stály personálny stav a neprepustilo, resp. úväzkovo neobmedzilo ani jedného zamestnanca. Prispela k tomu aj dohoda so Slovenskou sporiteľňou, a.s. z roku 2021, ktorá predĺžila splatnosť kontokorentného úveru pre CYPRIAN, n.o. do 15.9.2024 a zároveň po vzájomnej dohode znížila jeho výšku z 50 000,- eur na 40 000,- eur.

Hlavnými aktivitami v roku 2023 boli tie, ktorými CYPRIAN, n.o. s Pamiatkovým úradom SR zabezpečovali postup realizácie projektu „Červený kláštor – znovuzrodený“ finančne podporeného v rámci EEA Grants, tzv. Nórskeho finančného mechanizmu. PU SR a CYPRIAN, n.o. V rámci 1. podporného grantu vedúci projektový manažér Mgr. Branislav Rezník a lokálny projektový koordinátor PhDr. Milan Gacík v spolupráci a úzkej súčinnosti s dodávateľom SLOVDACH Stará Ľubovňa, projektovou kanceláriou DESIGN PO Prešov, KPU Prešov a stavebným dozorum pripravovali a realizovali podklady, konzultácie, kontrolné dni a pracovné stretnutia a komunikácie s obsahom kompletizácie prípravy projektovej dokumentácie a rozpočtu. Pripravovali sa viaceré verejné obstarávania, obsahový a časový harmonogram realizácie, propagačný a marketingový plán atď. CYPRIAN, n.o. výraznou mierou prispel k tomu, že boli ukončené práce na stavebno – technickej obnove objektov E a F aj aplikácia realizácie projektu obnovy bylinkových záhrad s informačným systémom. Samostatnými ukončenými projektovými aktivitami boli kláštorný pivovar a medovináreň, Cypriánova manufaktúra, Kláštorná škola, nová múzejná expozícia.

Aj vďaka veľmi dobrej spolupráci a pomoci zo strany Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a uvoľneným finančným prostriedkom v rámci programu EEA Grants, požiadal PU SR o ďalšie finančné prostriedky na vonkajšiu obnovu objektov E a F, v ktorých boli realizované aktivity funkčných prevádzok z projektu „Červený kláštor – znovuzrodený“. Projektová žiadosť PU SR bola schválená a po celom prípravnom procese, vrátane verejného obstarávania, bol projekt „Červený kláštor – znovuzrodený“ doplnený o predmetné aktivity a v rámci 2. podporného grantu začatý v samotnej realizácii s plánovaným vecným ukončením do 30.4.2024.

Vo vzťahu k Programu Interreg Poľsko – Slovensko 2014 - 2021 a projektu „V doline Dunajca – ochrana a obnova pamiatok poľsko – slovenského pohraničia: dvora v Tylmanovej a kláštora v Červenom Kláštore“ sa ešte v roku 2022 ukončili prípravné a pred realizačné práce spojené s jednotlivými aktivitami - najmä stavebno – technická obnova objektov kláštora, napr. výmena, resp. obnova striech a strešnej krytiny, obnova fasád,

vonkajších dverí a okien, obnova bývalej kláštornej záhrady so súvisiacimi aktivitami (vstupná brána kláštora, riešenie vzdušného NN elektrického vedenia, parcelačný múr a pod.). Potvrdil a nezmenil sa stav s problémami súvisiacimi s finančným krytím projektu zo strany PU SR, ktorému bol rozpočet aj na rok 2022 krátený, čo by neumožňovalo zabezpečiť – vzhľadom na refundačný systém vynaložených investícií – platby dodávateľom.

Tak ako bolo konštatované vo výročnej správe z roku 2022, do problému sa vo vzťahu k realizácii svojej časti projektu dostal aj poľský partner Gmina Ochotnica Dolna, pre ktorého bolo základné ako aj opakované verejné obstarávanie vzhľadom na vysoko prevyšujúce ponuky potenciálnych záujemcov neúspešné. Po vzájomnej dohode však obaja vtedy partneri deklarovali jednoznačný spoločný záujem na opätovnom prihlásení predmetného projektu do výzvy v rámci Programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021 – 2027.

Tento záujem sa naplnil v inovovanej projektovej žiadosti v rámci predmetnej výzvy. Projekt „Chodníkom prírody a kultúry údolím Dunajca“ bol podaný vedúcim partnerom Gminou Ochotnica Dolna a jeho vyhodnotenie bude oznámené na konci 1. polroka 2024.

V rámci bežnej prevádzkovej údržby boli zamestnancami CYPRIAN, n.o. vykonávané práce najmä pri odstraňovaní závad a porúch elektrickej, vodoinštalácie a kanalizačnej práce spojené s kosením trávnatých plôch a udržiavaním čistoty v celom areáli kláštora, ako aj plochy terajšieho parku líp – kláštornej záhrady a plochy studní.

V auguste 2022 sa v parku líp vplyvom poryvu vetra a nepriaznivého stavu s dendrológiou viacerých drevín zlomili dve vetvy lípy s odhadovaným vekom cca 200 rokov. Táto udalosť nespôsobila ujmu na zdraví ani majetku, ale opätovne poukázala na oprávnenú a neustále zdôrazňovanú požiadavku riaditeľa CYPRIAN, n.o. riešiť z krátkodobého, ale aj z dlhodobého hľadiska odborné ošetrovanie rozvetvených korún stromov, vetiev i samotných kmeňov. Obdobná situácia sa odohrala na rovnakom mieste a čase aj v roku 2023 s tým rozdielom, že spadnutý konár rozlomil stĺp elektrického vedenia, strhol ho a takmer spôsobil ujmu na zdraví tade prechádzajúcim turistom. Miesto ďalších poškodených stromov bolo označené so zákazom vstupu. Úprava korún stromov a výrub najviac poškodených je súčasťou projektu v rámci Programu Interreg PL-SR.

Aj v roku 2023 pokračovalo monitorovanie stavu biologického a chemického znečistenia oboch studní pod miestnou ČOV a verejnom parkovisku, ktoré boli kontaminované následkom nezodpovedného konania niektorých obyvateľov obce pri povodni v roku 2010. V zmysle opätovného zaradenia tejto oblasti medzi hlavné úlohy CYPRIAN, n.o. pre rok 2023 boli vykonané aktivity v rámci odborného posúdenia ďalšieho využitia studní pre kláštor, vrátane celého pôvodného vodovodného systému. Merania biologického a chemického znečistenia oboch studní ukázali, že sa – tak ako v rokoch predchádzajúcich – ani v roku 2023 situácia oproti roku 2022 nezlepšila a bude potrebné v súčinnosti s vedením PU SR definitívne rozhodnúť o ďalšom postupe a využití studní a samotných plôch územia.

Komplexné posúdenie daného stavu a odborne definovaný predpoklad do budúcich rokov opätovne ukázal a potvrdil neefektívnosť novej investície do revitalizácie studní a ich ďalšie využívanie v rámci činností a aktivít v kláštore. Vznikla by najmä potreba vybudovania a zriadenia samostatnej úpravne vody tak, aby táto mohla byť využívaná ako pitná a slúžiaca aj na plánované aktivity pri výrobe piva, bylinných produktov a pod. Pre ďalšie obdobie bude tak kláštor naďalej napojený na vodovod Podtatranskej vodárenskej spoločnosti s komplexným certifikovaným funkčným systémom.

Druhým rokom pokračovala prevádzka vybudovanej a zriadenej plnohodnotnej kuchyne v objekte Krčmy pod lipami. Podarilo sa stabilizovať jej personálny stav, prevádzka funguje v zmysle schváleného HCCP RUVZ v Poprade a ponúka postupne sa rozširujúce a skvalitňujúce sa služby návštevníkom kláštora.

Vo vzťahu k budúcim prevádzkam prichádzajúcim do styku s potravinami, uzavrel CYPRIAN, n.o. zmluvu s odbornou certifikovanou spoločnosťou a postupne sú realizované prípravy HCCP a príslušné prevádzkové poriadky pre jednotlivé budúce výrobné prevádzky (pivovar, medovináreň, Cypriánova manufaktúra,...).

Mimoriadna udalosť:

V roku 2022 riaditeľ CYPRIAN, n.o. vyrokoval s právnym zástupcom a rodičmi slečny Izabelly Staszak z poľskej Wroclavi mimosúdnu dohodu o náhrade nemajetkovej ujmy na zdraví z úrazu hlavy, ktorý sa Isabelle Staszak prihodil následkom zranenia spôsobeného uvoľneným dreveným okenným rámom na vstupe do 4. nádvorja kláštora v roku 2021. Z požadovaných a spoločne dohodnutých 100 000,- zlotých bola v roku 2022 uhradená polovica, t.j. 10 682,- eur. Druhá polovica bola uhradená v termíne do 31.8.2023.

CYPRIAN, n.o. uzavrel v roku 2022 s poisťovňou UNION zmluvu o úrazovom poistení návštevníkov vo výške 0,30,- eur na 1 návštevníka, ktorý je súčasťou vstupného.

4.2 Múzeum Červený Kláštor

Prelom rokov 2022 a 2023 sa niesol v znamení prípravných prác vyžadujúcich inštaláciu novej expozície, to bol jeden z primárnych dôvodov, prečo bolo múzeum zatvorené od novembra 2022 do 30. apríla 2023. Realizačné práce súviseli nielen s demontážami pôvodnej expozície ale taktiež s prácami, ktoré bolo nutné vykonať, aby sa nová expozícia mohla inštalovať podľa navrhovaného projektu. Scenár novej výstavy si vyžadoval upraviť elektrické vedenie do tých miest a priestorov, kde práve elektrické vedenie nebolo. V konvente kláštornej budovy – múzeu sa podľa rozvrhu novej expozície zabudovali projekory, nové osvetlenie v križovej chodbe a vo všetkých častiach múzea bolo zavedené bezdrôtové wifi pripojenie na internet. Vykonanie týchto stavebno-technických prác si v konečnom dôsledku vynútilo vyspravenie stien, ich následnú výmalbu a obnovu podláh, ktoré boli natierané ešte v 60 rokoch a pôsobili, vo všeobecnosti, zlým dojmom. Tieto nátery boli nanosené na podlahy v priestoroch expozície kina a historickej časti, až tak sa mohlo pristúpiť k samotnej inštalácii nových projekčných zariadení a výstavných vitrín s exponátmi.

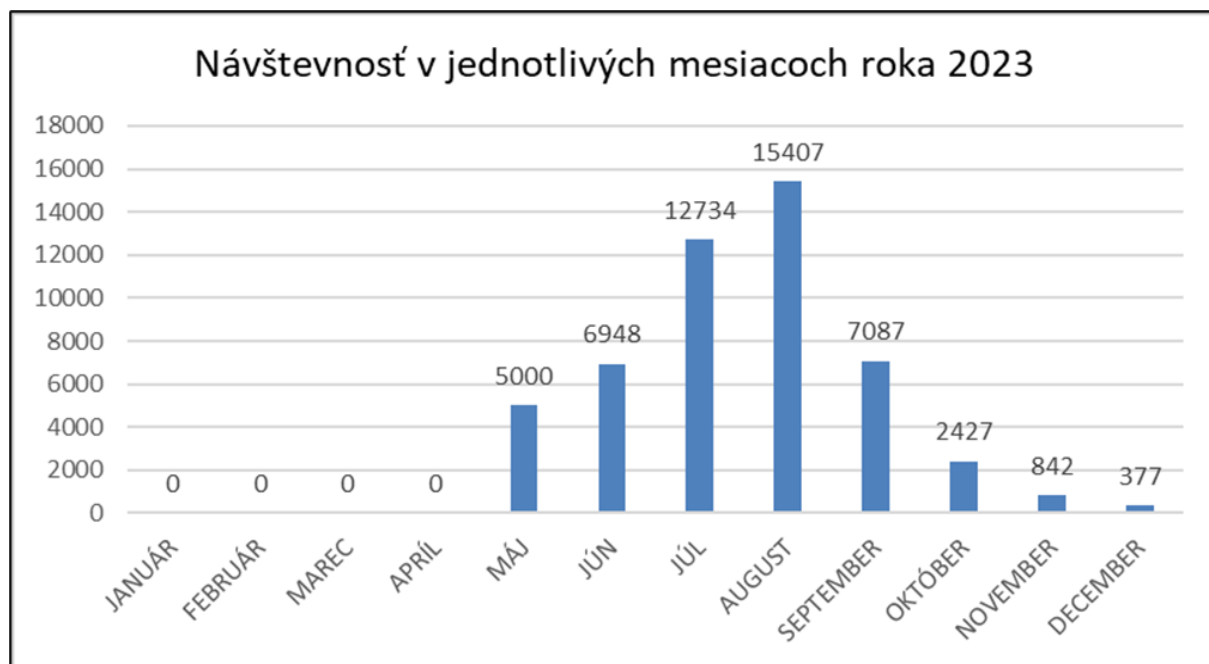
Kým v interiéri vrcholili prípravné práce s novou expozíciou, vonku prebiehalo jaré upratovanie, zbieranie napadaného lístia z jesene a príprava mníšskych záhrad pred novou letnou sezónou. Práce na jar bývajú zvlášť obtiažne, keďže vonkajšie priestory sú poväčšine nasiaknuté vodou.

Múzeum bolo otvorené 1.5.2023 v režime prehliadky tretieho nádvorja s ruinami mníšskych ciel, bylinkových záhrad, priorského domčeka a kamaldulskej pustovne za kostolom. Prehliadka novej expozície bola spustená 1.7.2023 v tzv. skúšobnom režime, ktorý vniesol veľa svetla do samotného chodu múzea a obsluhy jednotlivých elektronických zariadení. Zamestnanci ako aj samotné realizačné tímy z INVIZO a UTAI sa museli popasovať a vychytať každý zistený nedostatok počas prevádzky, t.j. „za pochodu“ sa opravovalo všetko, kde sa náhodou vyskytol neočakávaný problém.

Prví návštevníci múzea sa na adresu novej expozície vyjadrovali veľmi pozitívne, čo nás naozaj tešilo a pravdupovediac nič iné sme ani neočakávali. Expozícia vniesla do priestorov niečo nové, presvetlené a pre individuálneho návštevníka obohacujúce. V priebehu ďalších mesiacov sme návštevníkom mohli ponúknuť aj históriu kláštora spracovanú v aplikácii v troch jazykových mutáciách (slovensky, poľsky, anglicky). Táto inovácia bola pozitívne cenená hlavne zo strany mladšej generácie, ktorí nepatrili len do skupiny individuálnych návštevníkov. Tento vítaný doplnok prehliadky, za pomoci a vysvetlenia lektorov, postupne začali využívať aj tí skôr narodení nielen zo Slovenska ale najmä Poľska. Poliáci sú uchvátení a veľmi natešení, že niečo také vôbec pre nich máme. Návštevnosť múzea pomaličky začala nadobúdať zo dňa na deň vyššie a vyššie čísla.

Tento rok navštívilo naše múzeum **49 796** návštevníkov, ak k tomu pripočítame ešte návštevnosť kultúrnych podujatí, tak celkovo sa v múzeu pohybovalo **51 435** turistov. Aj napriek neskoršiemu otvoreniu hlavnej vynovenej expozície sme oproti roku 2022 dosiahli 2,15 % nárast turistov. Podrobný prehľad návštevnosti v tomto roku je uvedený v prílohe 1 tejto výročnej správy. Tento rok bol múzeu uzavretý 1 sobáš a 3 novomanželské páry prejavili záujem o fotografovanie sa v priestoroch múzea.

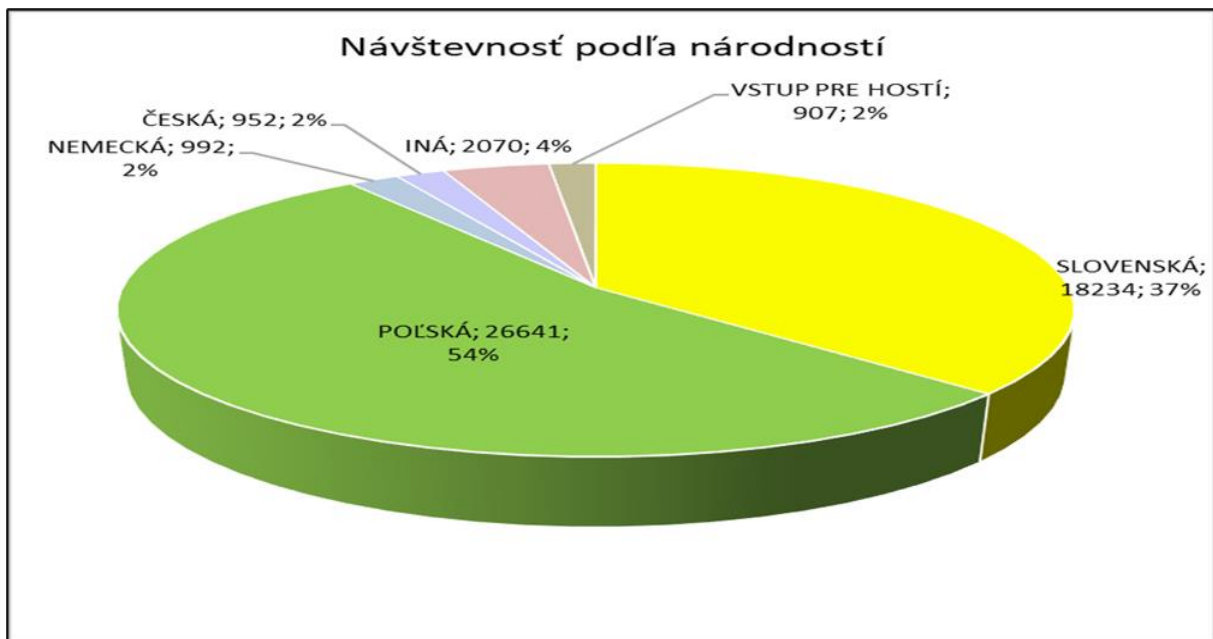
Prehľad počtu turistov v jednotlivých mesiacoch tohto roka ponúka graf 1. Mesiace júl a august sú hlavnými mesiacmi letnej turistickej sezóny, to dosvedčuje fakt najvyššieho nárastu turistov. Počasie v tomto období bolo stabilné a teplé, právom meteorológmi vyhlásené ako najteplejšie za posledných 50 rokov.

Graf 1 Prehľad návštevnosti múzea po mesiacoch

Prameň: Vlastné spracovanie na základe vygenerovaných ročných zostáv z programu FOODMAN

Naše múzeum eviduje návštevnosť aj z hľadiska národnostného zloženia, tomu podmienujeme aj výber lektorov na letnú sezónu, ktorí musia ovládať aspoň jeden svetový jazyk a vedieť dorozumieť sa s našimi severnými susedmi – Poliakmi, ktorí tradične tvoria najväčší podiel na zložení celkovej návštevnosti múzea. Tento podrobnejší národnostný prehľad približuje graf 2.

Graf 2 Národnostné zloženie návštevnosti múzea za rok 2023

Prameň: Vlastné spracovanie na základe vygenerovaných ročných zostáv z programu FOODMAN

Tento rok sme začali vnímať, nárast turistov z Litvy, ktorí tvoria súčasť počtu národnostného zloženia v segmente „INÁ“. Kým Litovčania v predchádzajúcom roku navštevovali múzeum len sporadicky, tento rok začali chodiť pravidelne v jednotýždňových, resp. dvojtýždňových intervaloch. Vývoj národnostného zloženia od roku 2008 po rok 2023 a sledovanie jeho percentuálneho nárastu či poklesu v medziročnom období dokumentuje tabuľka 1 v prílohe 2. Pre lepšiu prehľadnosť je medziročný nárast zvýraznený zelenou a pokles červenou farbou.

Vekové zloženie návštevnosti múzea za rok 2023

Od roku 2008 sme sledovali návštevnosť aj podľa vekového zloženia a návštevníkov múzea sme rozdelili do skupín:

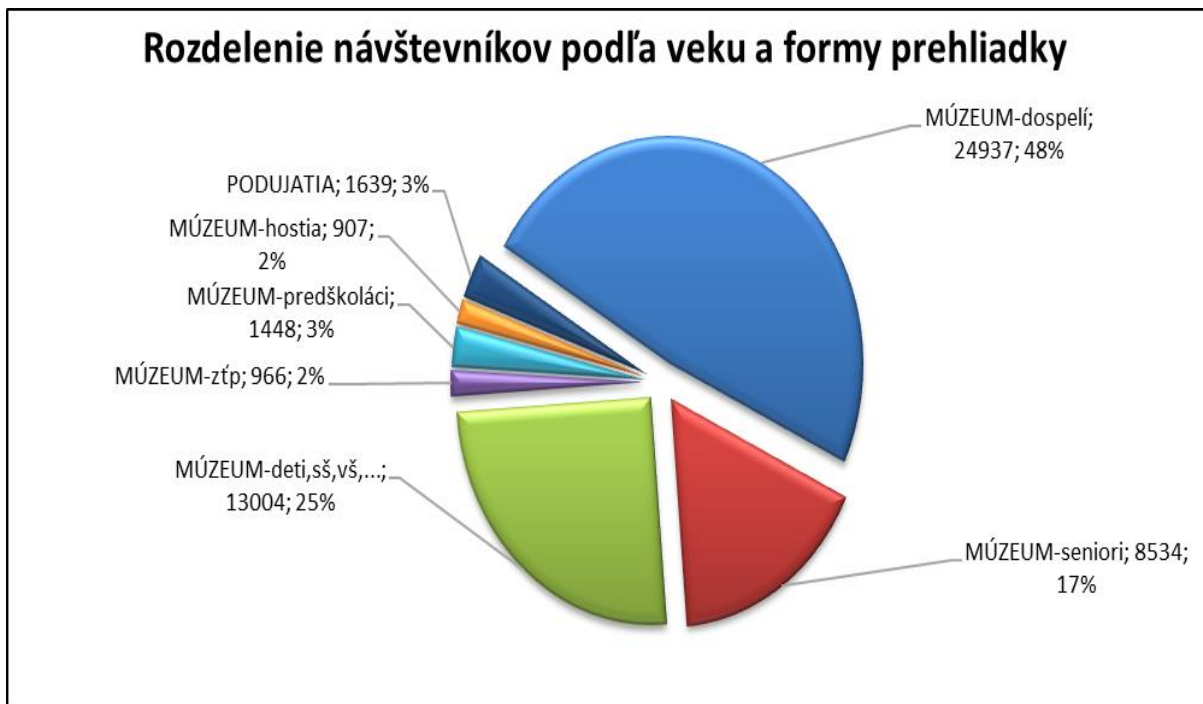
- DOSPELÍ
- DETI A ŠTUDENTI SŠ a VŠ (tu patria aj držitelia preukazov ZŤP a ZŤPS)
- SENIORI

V septembri 2022 sme rozšírili zloženie návštevnosti ešte o skupinu DETI DO 6 ROKOV. Tento rok sa vedenie organizácie CYPRIAN rozhodlo zo skupiny DETI A ŠTUDENTI odčleniť osoby s preukazom ZŤP a ZŤPS a tak konečné rozdelenie návštevníkov podľa veku predstavujú tieto skupiny:

- DOSPELÍ
- DETI A ŠTUDENTI SŠ a VŠ
- SENIORI
- DETI DO 6 ROKOV
- DRŽITELIA PREUKAZOV ZŤP A ZŤPS

Osobitnú skupinu osôb v rámci vekového zloženia tvoria návštevníci kultúrnych podujatí, tí sa tiež započítavajú do celkového počtu návštevníkov múzea pod názvom skupiny **PODUJATIA**.

Podrobnosti a prehľad návštevnosti z hľadiska vekového zloženia a formy prehliadky môžeme vidieť na grafe 3.

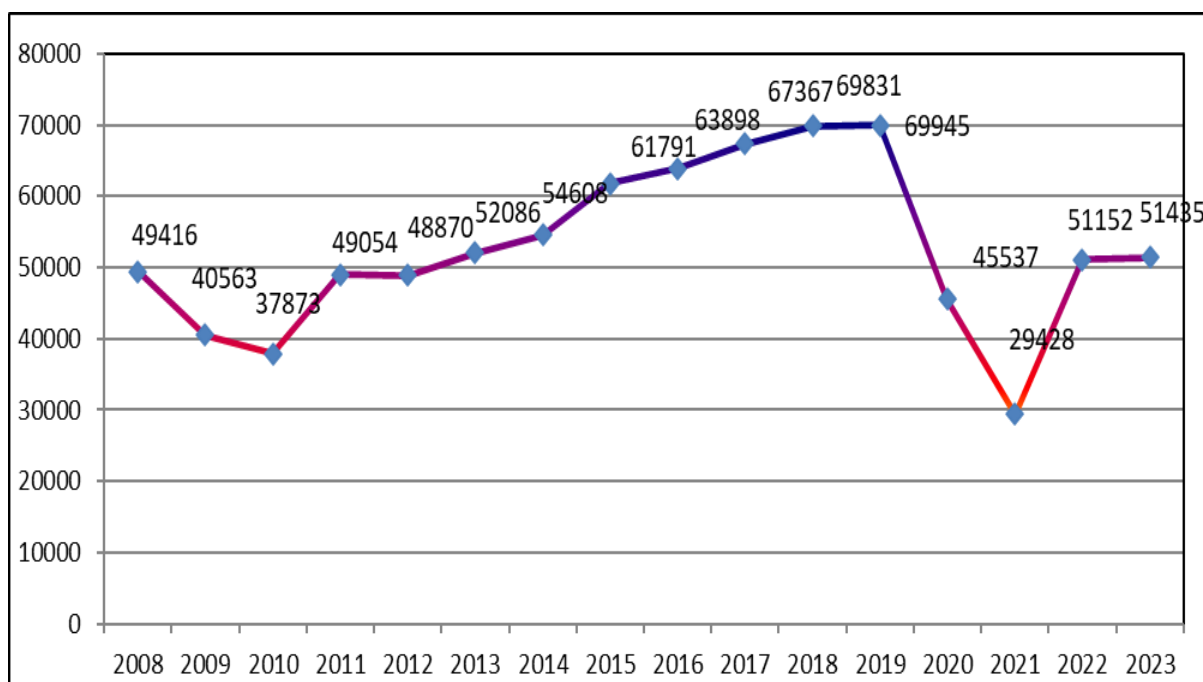

Graf 3 Rozdelenie návštevníkov podľa veku a formy prehliadky

Prameň: Vlastné spracovanie na základe vygenerovaných ročných zostáv z programu FOODMAN

Vývoj celkovej návštevnosti múzea od roku 2008 do 2023

Celková návštevnosť múzea v roku 2023 zaznamenala v porovnaní s ročnými návštevnosťami sledovanými od roku 2008 nárast 283 turistov oproti roku 2022 je zobrazený na grafe 4.

Graf 4 Návštevnosť od roku 2008 do roku 2023

Prameň: Vlastné spracovanie na základe vygenerovaných ročných zostáv z programu FOODM

Kultúrne podujatia realizované v spolupráci s divadlom RAMAGU

Každoročne v rámci tvorby kultúrnych podujatí spolupracuje naša organizácia CYPRIAN s divadlom RAMAGU. Väčšina kultúrnych programov sa odohrala vďaka slnečnému počasiu pod holým nebom, no letné búrky typické pre tieto mesiace niekedy mali za následok, že sa predstavenia museli odohrať v interiéri, napriek tomu sme sa tešili v rámci obmedzených podmienok hojnej účasti divákov. Každoročne v rámci tvorby kultúrnych podujatí spolupracuje naša organizácia CYPRIAN s divadlom RAMAGU. V prehľadnej tabuľke sú uvedené všetky kultúrne podujatia, ktoré boli tento rok realizované na druhom nádvorí kláštora.

Prehľad návštevnosti na kultúrnych, spoločenských a vzdelávacích aktivitách realizovaných divadlom RAMAGU v spolupráci s Múzeom Červený Kláštor v roku 2023				
Dátum	Názov podujatia	PLATIACI		NEPLATIACI
		DOŠPELÍ	DETI	
2.7.2023	Divadlo pre deti: Čertova skala (Divadlo RAMAGU)	32	25	4
5.7.2023	Divadlo: Hra o oštrony (Pomajbo, Beležová, Martinovič)	74	0	0
9.7.2023	Divadlo pre deti: Matka a blázni (Potulné divadlo J+ T)	18	17	0
12.7.2023	Divadlo CONCORDIA: Jánošík - straty a nálezy	51	0	0
16.7.2023	Divadlo pre deti: O Štoplíkovi (Divadlo TUŠ)	15	17	0
16.7.2023	HISTORICKÁ KUCHYŇA-varenie a ochutnávky historických jedál	0	0	253
19.7.2023	Koncert: Martin Babjak a Daniel Buranovský	98	0	10
23.7.2023	Divadlo pre deti: Popolvár (Potulné divadlo J+ T)	24	26	0
26.7.2023	Divadlo: V.Havel-Audiencia (Divadlo RAMAGU)	30	0	0
30.7.2023	Divadlo pre deti: Goralské rozprávky (Divadlo RAMAGU)	27	23	0
2.8.2023	Koncert: JANAIS	78	0	0
6.8.2023	Divadlo pre deti: Včielka Elka (Divadlo Etudy)	25	25	0
9.8.2023	Divadlo COMMEDIA - MALKÁ	37	0	0
13.8.2023	TROJROZPRÁVKA (Divadlo RAMAGU)	44	37	0
13.8.2023	HISTORICKÁ KUCHYŇA-varenie a ochutnávky historických jedál	0	0	425
16.8.2023	Mendelohu dievča (Divadlo RAMAGU)	107	0	0
20.8.2023	Deťská show: SRANDA BANDA	40	34	0
23.8.2023	SOUNDART-MULTIMEDIÁLNY KONCERT	12	0	0
27.8.2023	Divadlo pre deti: Mačky letia do Kanady (Divadlo TUŠ)	11	20	0
Medzisúčet		723	224	692
Celková návštevnosť		1639		

5. Správa o hospodárení v roku 2023

Zhodnotenie ekonomickej situácie za rok 2023

Stranu aktív tvorí:

- rekonštrukcia EE v objekte „A“ – krčma ZC 4583€
- obstaranie DHM – vypracovanie štúdií a projektov pre projekt Červený Kláštor znovuzrodený – objekt kl. záhrady, techn. časti kláštorného pivovaru, rekonštrukcia objektu „C“ – hotel, vzduchotechnika v sume 122222€
- poskytnuté preddavky na technológiu pivovaru v sume 6500€
- zásoby – materiál a tovar v Krčme pod lipami a suveníry na recepcii múzea v sume 11932€
- krátkodobé pohľadávky z obchodného styku – preddavky na kláštorné víno a platby cez terminál v sume 5558€
- finančné účty 355€ – zostatok v pokladnici 298€ a peniaze na ceste 57€

Stranu pasív tvorí:

Vlastné zdroje:

- základné imanie – vklad riaditeľa pri vzniku n.o.: 332€
- nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov: 174€
- výsledok hospodárenia za účtovné obdobie: 45288€

Cudzíe zdroje:

- krátkodobé rezervy: 9579€ z toho rezerva na dovolenky 8579€ a rezerva na audit 1000€
- krátkodobé záväzky: 24248€ z toho záväzky z obchodného styku: 3843€, prijatý preddavok na ubytovanie 169€, záväzky voči zamestnancom 7800€, záväzky voči SP a ZP 10915€, daňové záväzky – daň zo mzdy, daň z MV, miestna daň, DPH 1317 €,
- iné záväzky 204€
- kontokorentný úver 39080€
- krátkodobá pôžička riaditeľa n.o. 33588€

Najvýznamnejšie položky výnosov k 31.12.2023:

- refundácia služieb PÚ SR 43236€ - hlavná nezdaňovaná činnosť
- tržby za vstupné 155722€ - hlavná nezdaňovaná činnosť
- tržby za ubytovanie 39008€ - podnikateľská činnosť
- tržby za vlastné výrobky 6213€ - podnikateľská činnosť
- tržby z predaja jedál a nápojov v Krčme pod lipami 190195€ - podnikateľská činnosť
- ostatné služby 7320€ - foto, obrady, razba dukátu – podnikateľská činnosť
- tržby z predaja tovaru 26862€ - Krčma pod lipami – podnikateľská činnosť
- tržby z predaja tovaru 60009€ - čaje, suveníry – podnikateľská činnosť
- aktivácia materiálu a tovaru 3677€
- iné ostatné výnosy 146€ – výnosy z DCC
- prijaté príspevky od iných právnických osôb 3561€

Najvýznamnejšie položky nákladov k 31.12.2023

- spotreba materiálu 87641€, z toho spotreba materiálu v krčme 31461€, spotreba materiálu kuchyňa 24735€, čistiace a hyg. potreby 4236€,
- obstaranie predaného tovaru 57227 €

- opravy a udržiavanie 4863€ - auto, servis plyn. zariadení, demolačné a stavebné práce v NKP
- ostatné služby 46173€ - z toho telefónne poplatky 1965€, nájom zbierok 1551€, zabezpečenie kultúrneho leta 4491€, prenájom elektrických zariadení v krčme 6082€
- mzdové náklady 189397€
- zákonné sociálne a zdravotné poistenie 62384€
- sociálne náklady 14391€ - náhrady príjmu, stravné, školenia zamestnancov
- úroky 2774€ - kontokorent
- iné ostatné náklady 19390€ - poistenie majetku, PZP auta 764€, úrazové poistenie návštevníkov múzea 10520€, poplatky za terminál 5367€, iné ostatné náklady 2233€
- odpisy HIM 1038€
- poskytnuté príspevky iným právnickým osobám 3140€

Zamestnanci

Prevádzku múzea, krčmy, ubytovania a predaj suvenírov v CYPRIAN, n.o. zabezpečovalo počas roka 2023 24 zamestnancov na stály pracovný pomer, z toho po prepočte 4 zamestnanci pracovali na kratší pracovný čas, na dohodu o brigádnickej práci študentov pracovalo v roku 2023 11 študentov a na dohodu o vykonaní práce pracovalo 9 zamestnancov.

Zhodnotenie ekonomickej a majetkovej pozície neziskovej organizácie CYPRIAN n.o. v roku 2023

Výkaz ziskov a strát v EUR

Náklady	Rok 2023	Rok 2022	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2019	Rok 2018
Spotreba materiálu	87641	71192	47215	56972	61499	52 996
Predaný tovar	57227	55706	53717	58041	67787	51 913
Opravy a udržiavanie	4863	14281	12577	12762	35114	11 946
Cestovné	602	368	119	115	509	301
Náklady na reprezentáciu	1432	1607	715	802	940	2 233
Ostatné služby	46173	30585	28134	21300	35439	32 066
Mzdové náklady	189397	186801	159865	151204	159120	153 530
Zákonné sociálne a zdrav. poistenie	62384	60730	52579	47198	52695	48 697
Zákonné sociálne náklady	13254	9955	8761	8267	13044	9 831
Daň z motorových vozidiel	155	151	214	157	135	72
Ostatné dane a poplatky	110	372	385	263	377	383
Ostatné pokuty a penále	0	25	0	60		0
Kurzové straty	1079	502	0	0	0	0
Úroky	2774	1903	966	663	62	
Manká a škody	0	21238	40	13	180	
Iné ostatné náklady	19390	10578	3374	4826	4067	4 618
Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	1038	957	1977	2705	5572	5 219
Zost. cena predaného HIM	0		5337			

Poskytnuté príspevky iným účtov.jedn.	3140	2240	1302	1145	729	700
Účtová trieda 5 spolu	490659	469191	377277	366493	437269	374 505
Výnosy	Rok 2023	Rok 2022	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2019	Rok 2018
Tržby za vlastné výrobky	6213	8169	6843	6120	1154	768
Tržby z predaja služieb	435480	322436	176355	245280	302649	279 430
Tržby za predaný tovar	86871	86252	78242	90298	115516	80 154
Aktivácia materiálu a tovaru, služieb	3677	5373	4357	2365	273	326
Zmluvné pokuty a penále	0	25				
Kurzové zisky	0					5
Prijaté dary	0		200			1 960
Zákonné poplatky	0				180	0
Iné ostatné výnosy	146	779	1026	385	294	69
Príspevky z podielu zaplatenej dane	0					366
Tržby z predaja HIM	0		5500	2083		
Prijaté príspevky od PO	3561					
Dotácie	0	18138	64976	56125	9447	14 961
Účtová trieda 6 spolu	535948	441172	337499	402656	429513	378 039
Výsledok hosp. pred zdanením	45289	-28019	-39778	36163	-7756	3 534
Daň z príjmov	0	0	0	0	0	1 199
Výsledok hospodárenia po zdanení	45289	-28019	-39778	36163	-7756	2 335

Súvaha k 31.12.2023

	Strana aktív	Rok 2023	Rok 2022	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2019	Rok 2018
A.	Neobežný majetok spolu	133305	87990	58835	52529	38414	41 076
2.	Dlhodobý hmotný majetok	133305	87990	58835	52529	38414	41 076
	Stavby	4583	5621				
	Samostatné hnuteľné veci a súbory hnut. vecí	0		351	955	2375	6 597
	Dopravné prostriedky	0			6710	675	2 025
	Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	122222	75869	51984	38364	25364	22 454
	Poskytnuté preddávky na dlhodobý hm. majetok	6500	6500	6500	6500	10000	10 000
B.	Obežný majetok spolu	17845	14145	25977	48382	26551	21 900
1.	Zásoby	11932	7110	9492	13876	16232	8 710
	Materiál	5658	1530	1831	2922	2623	2 496
	Tovar	6274	5580	7661	10954	13609	6 214
3.	Krátkodobé pohľadávky	5558	6849	14816	28232	6704	10 377
	Pohľadávky z obchodného styku	5000	5279	5000	5000	5000	5 210
	Ostatné pohľadávky	558	435	21	64	246	164
	Daňové pohľadávky	0		69	790	52	3 705

	Pohľadávky z dôvodu finanč. vzťahov k ŠR a rozpočtom územn. samosprávy	0	1135	9131	22378	1406	1 298
	Iné pohľadávky	0		595			
4.	Finančné účty	355	186	1669	6274	3615	2 813
	Pokladnica	298	86	218	6274	3615	2 315
	Bankové účty	57	100	1451	0	0	498
C.	Časové rozlíšenie spolu	1145	1046	871	789	428	766
	Náklady budúcich období	1145	1046	871	789	428	766
	Majetok spolu	152295	103181	85683	101700	65393	63 742
A.	Strana pasív	Rok 2023	Rok 2022	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2019	Rok 2018
1.	Vlastné zdroje krytia majetku spolu	45794	506	28525	68303	32140	39 896
	Imanie a peňažné fondy	332	332	332	332	332	332
	Základné imanie	332	332	332	332	332	332
3.	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	174	28193	67971	31808	39564	37 229
4.	Výsledok hospodárenia za účt. obdobie	45288	-28019	-39778	36163	-7756	2 335
B.	Cudzie zdroje spolu	106495	102675	57158	33397	33241	23 816
1.	Rezervy	9579	6583	1990	8459	7436	7 294
	Krátkodobé rezervy	9579	6583	1990	8459	7436	7 294
2.	Dlhodobé záväzky	0	0	698	1588	1492	1 402
	Záväzky zo sociálneho fondu	0	0	698	1588	1492	1 402
3.	Krátkodobé záväzky	24248	26858	16252	16375	19189	15 120
	Záväzky z obchodného styku	4012	13283	1163	4133	4535	2 577
	Záväzky voči zamestnancom	7800	7165	8646	7155	8467	6 836
	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a ZP	10915	4008	4724	3919	5179	4 258
	Daňové záväzky	1317	2347	1719	1112	963	1 449
	Ostatné záväzky	204	55	0	56	45	
4.	Bankové výpomoci a pôžičky	72668	69234	38218	6975	5124	
	Kontokorentný úver	39080	49426	37418	6975	5124	
	Pôžička riaditeľa	33588	19808	800			
	Časové rozlíšenie spolu	6		0	0	12	30
	Výdavky budúcich období	6		0	0	12	30
	Výnosy budúcich období	0		0	0	0	0
	Vlastné zdroje a cudzie zdroje spolu	152295	103181	85683	101700	65393	63 742

6. Hlavné úlohy v roku 2024

6.1 Obnova a oprava NKP Kláštor kartuziánov

- základnou a v celkovej činnosti CYPRIAN, n.o. nosnou je aj pre rok 2024 úloha v spolupráci s PU SR a KPU Prešov zabezpečiť všetko potrebné pre úspešnú realizáciu a celkové ukončenie projektu „Červený Kláštor - znovuzrodený“ (EEA Grants),
- pripraviť všetky potrebné podklady a realizovať efektívnu komunikáciu s Gminou Ochotnica Dolna a STS Krakov v záujme splnenia podmienok pre úspešné hodnotenie projektu „Chodníkom prírody a kultúry dolinou Dunajca“ v rámci Programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021 – 2027,
- v spolupráci s PU SR Bratislava, KPU Prešov, Správou PIENAP, Okresným úradom Kežmarok – odbor životné prostredie a obcou Červený Kláštor pripraviť a realizovať činnosti súvisiace s eliminovaním možných dopadov nepriaznivého stavu drevín v parku líp – bývalej kláštornej barokovej záhrade v predpolí kláštora.

6.2 Múzeum a súvisiace aktivity

- v spolupráci s PU SR rozvíjať aktívnu činnosť a fungovanie nových prevádzok múzejnej expozície, kláštorného pivovaru a medovinárne, Cypriánovej manufaktúry a lekárne, kláštornej školy a bylinkových záhradiek,
- dokončiť a vyhodnotiť spracovanie podrobnej kvantitatívnej a kvalitatívnej analýzy návštevnosti múzea v rokoch 2008 - 2023 so špecifickým zameraním na jednotlivé cieľové skupiny podľa národnosti, veku, profesijného a záujmového zamerania a pod. s využitím už uskutočnených rámcových interných prieskumov,
- dokončiť vypracovanie strategického plánu a vecného programu marketingu a propagácie postavených na jednotlivosti nových produktov a služieb a ich synergickom komplexe ponúknutých od roku 2024 v rámci ukončenia a plného efektívneho obsahového a finančno – ekonomického zhodnotenia výsledkov projektu „Červený kláštor – znovuzrodený“,
- realizovať plán podujatí a aktivít spojených s 300. výročím narodenia frátra Cypriána, občianskym menom Franz Ignatz Jäsgchke (27. júl 1724 – Polkovice, Prusko/Poľsko),
- pokračovať v procese prípravy komplexnej monografie o kláštore s jej predpokladaným vydaním v roku 2025,
- pokračovať vo vedecko – výskumnej činnosti o histórii obcí Červený Kláštor a Lechnica s presahom na ostatné obce Zamaguria, na nemecké etnikum a históriu pltníctva a vodáctva v Pieninách a Zamagurí.

6.3. Prevádzka a postavenie CYPRIAN, n.o.

- zabezpečiť vypracovanie ďalších zložiek HCCP pre všetky budúce výrobné prevádzky v objektoch kláštora = pivovar, medovinárň, Cypriánova dielňa, bylinkové hospodárstvo v súlade s ich prevádzkovými manuálmi,

- v súvislosti so zmenami a doplnením pôsobenia a činnosti CYPRIAN, n.o. vecného a hospodárskeho zamerania pripraviť, realizovať a dať schváliť tieto zmeny v stanovách n.o. a v živnostenskom registri.